

*Kopia: Rikskriminalpolisens våldsrotel
(kommissionen för krigsförbrytelser)*

Stockholm, 23 januari 2006

Anmälan om folkrättsbrott enligt 22 kapitlet 6 § Brottsbalken

Undertecknade anmäler härmed å Svenska Helsingforskommittén för mänskliga rättigheters och Östgruppen för demokrati och mänskliga rättigheters vägnar generallöjtnant Vjatjeslav Ivanovitj Sucharev för folkrättsbrott enligt Brottsbalken 22 kapitlet 6 §.

Brottet består i grova överträdelser av humanitär rätt (krigsförbrytelser) och brott mot mänskligheten i den väpnade konflikten i Tjetjenien. Brotten genomfördes i Saryje Atagi i Tjetjenien, 20 december 1999 och 27 januari 2000.

Brotten har riktats mot civilpersonerna Imran Vachajevitj Kuntajev (född 1964), Adam Sultanovitj Sadajev (född 1974), Adnan Alijev itj Abdurzakov (född 1969), Arbi Uvajsovitj Girejev (född 1968), Sajd-Chusejn Girejev (född 1963), Sajd-Emin Girejev (född 1963) samt Musa Masajev itj Sugaipov (födelseår okänt). Brotten har dokumenterats av människorättsorganisationerna Memorial (Moskva, Ryssland) och Human Rights Watch (New York, USA).

De konkreta brottshandlingarna innefattar bland annat: Våld mot liv och person (inklusive mord), stympning, grym behandling och tortyr, påtvingade försvinnanden, kränkningar av den personliga värdigheten, förödmjukande och nedsättande behandling samt utmätande av straff och verkställande av avrättning utan föregående dom. Brottet har riktat sig mot civilpersoner och utgörs av handlingar som är och alltid och överallt ska vara förbjudna. (För en gärningsbeskrivning se bilaga 2.)

Uppgifter tyder på att brottet, helt eller delvis, uppsåtligt begåtts som en del av ett vidsträckt eller systematiskt angrepp och därför kan anses vara brott mot mänskligheten.

Gärningarna har enligt vittnesuppgifter genomförts av soldater ur den ryska 138:e motorskyttebrigaden, vilken generallöjtnant Vjatjeslav Ivanovitj Sucharev sedan 1998 ansvarar för i egenskap av vice befälhavare för Leningrads militärområde i vilket den 138:e motorskyttebrigaden ingår.

Den omständighet att brottet ska ha begåtts av generallöjtnant Vjatjeslav Ivanovitj Sucharevs underlydande fritar inte honom från straffrättsligt ansvar även om han inte direkt har beordrat dem. Sucharev visste eller borde ha vetat att hans underlydande begick eller skulle begå brottet och vidtog inte alla åtgärder som stod i hans makt för att förhindra eller beivra brottet. Denna väl etablerade folkrättsliga princip är också inkorporerad i svensk rätt genom Brottsbalken 22 kapitlet 6 § tredje stycket.

Enligt Brottsbalken 2 kapitlet 2 § 1 stycket punkt 3 ska brott som exempelvis folkrättsbrott, som begåtts i utlandet av utlänning som finns i Sverige, dömas enligt svensk lag vid svensk domstol. Enligt uppgift befinner sig generallöjtnant Vjatjeslav Ivanovitj Sucharev i Sverige för att medverka

i Operation Snöflingan, som är en samövning i Boden mellan svensk och rysk militär och som pågår 19-26 januari 2006.

Förutom den begränsade tid generallöjtnant Vjatjeslav Ivanovitj Sucharev befinner sig i Sverige finns det anledning misstänka att han sannolikt kommer att undandra sig ett svenskt rättsligt förfarande när han blir varse denna anmälan. Vi understryker därför vikten av att anmälan behandlas skyndsamt. Det bör även påpekas att, även om åtal i detta fall endast skulle få väckas efter regeringsförordnande enligt brottsbalken 2 kapitlet 7 a §, kravet på åtalsförordnande i sig inte hindrar att polis eller åklagare inleder en brottsutredning och att straffprocessuella tvångsåtgärder vidtas.

I fråga om åtalsförordnande är det viktigt att redan i detta skede framhålla att det finns ett påtagligt och berättigat intresse av att en rättslig prövning kommer till stånd i Sverige. Detta intresse måste anses föreligga eftersom varje stat är skyldig att vidta erforderliga lagstiftningsåtgärder för att personer som gör sig skyldiga till krigsförbrytelser och brott mot mänskligheten ska kunna straffas. Dessutom är varje stat skyldig att, oavsett nationalitet, ställa en person som misstänks för dessa brott inför domstol eller utlämna denne till annan stat, som har intresse av överträdelsens beivrande och har förebragt tillräckliga skäl för åtal. I detta avseende har Sverige således en lagföringsplikt, d v s en skyldighet att lagföra den misstänkte eller utlämna honom eller henne för lagföring i annat land. Rysslands oförmåga att utreda och beivra brott begångna i den väpnade konflikten i Tjetjenien är allmänt känd. Ett utlämnande av Vjatjeslav Ivanovitj Sucharev till Ryssland för lagföring bör därför inte komma ifråga.

Enligt BrB 2 kap. 7 § ska svensk domstol iaktta de begränsningar i dess behörighet som följer av allmän folkrätt eller av överenskommelse med främmande makt. Lagrummet tar framförallt sikte på regler om immunitet. I fråga om krigsförbrytelser, och då särskilt grova överträdelser, samt brott mot mänskligheten, vilket denna anmälan avser, omfattas dessa av den del av folkrätten som betraktas som tvingande internationell rätt. Oaktat detta, tillhör inte generallöjtnant Vjatjeslav Ivanovitj Sucharev den ytterst begränsade krets av statsföreträdare som åtminstone tidigare allmänt har ansetts åtnjuta straffrättslig immunitet.

Vi hemställer om en skyndsam handläggning och om att vi hålls fortlöpande informerade om de åtgärder som vidtas.

Stockholm som ovan,

Percy Bratt
Ordförande
Svenska Helsingforskommittén

Robert Hårdh
Generalsekreterare
Svenska Helsingforskommittén

Martin Ugglå
Ordförande
Östgruppen

Bilaga

1. CV generallöjtnant Vjatjeslav Ivanovitj Sucharev
2. Fallbeskrivningar
3. Brott mot mänskligheten i Tjetjenien

1. Generallöjtnant Vjatjeslav Ivanovitj Sucharev

Operation Snöflingan, som pågår 19-26/1 2006, kommer att besökas av generallöjtnant **Vjatjeslav Ivanovitj Sucharev**, född den 5 september 1950 i Tambovs län¹. Sucharev är utbildad vid Kazans högre tankofficersinstitut, (1971), Officersfakulteten vid Stridsvagnstruppernas militärakademi (1980) och Ryska Federationens Generalstabs Militärakademi (1994). Han har tjänstgjort i sovjetiska trupper i Tyskland, i centralasiatiska militärområdet och i Kievs militärområde, i trupper tillhörande "Södra gruppen", i vitryska militärområdet och i Leningrads militärområde. Sucharev är sedan augusti 1998 vice befälhavare (Deputy Commander) för Leningrads militärområdes trupper, bland dem 138:e motorskyttebrigaden.² Han innehade således denna position när brottet utfördes.

¹ Enligt uppgift från Sveriges ambassad i Moskva samt ITAR-TASS hemsida ska Sucharev besöka övningen. Se www.swedenabroad.com/pages/calendarlist.asp?id=28411&eventid=45142&showperiod= samt exv www.strana.ru/print/270803.html

² Sucharevs CV är hämtad från ryska militärens hemsida: <http://www.mil.ru/articles/structure/peter12.shtml>

2. Fallbeskrivningar

Nedan redogörs för fallet Girejevs/Sugaipov och fallet Kuntajev, Sadajev och Abdurzakov. Det ges även översättning av en sammanfattande kommentar av den ryska människorättsorganisationen Memorial.

Fallet Girejevs/Sugaipov (försvann den 27 januari 2000)

Vittnesmål från Izadi Uvajsovityj Girejev om tillfångatagandet och det följande mordet av hans bror **Arbi Uvajsovityj Girejev**, född 1968, hans kusiner, tvillingarna **Sajd-Chusejn** och **Sajd-Emin Girejev**, födda 1963 och **Musa Masajevityj Sugaipov**. Vittnesmålet är nedtecknat av en medarbetare på människorättsorganisationen ”Memorial” i september år 2000.

”Den 27 januari år 2000 kl. 16.30 skulle min bror Arbi Uvajsovityj Girejev, född 1968, och våra två kusiner, tvillingarna Sajd-Chusejn Ruvajsovityj Girejev och Sajd-Emin Ruvajsovityj Girejev, födda 1963, träffa några federaler [ryska soldater, vår anm.] nära byn Starye Atagi, bredvid Chankalskij-kanalens knutpunkt.

Sajd-Chusejn Girejev och Sajd-Emin arbetade på ett vattenverk, kanalens knutpunkt var deras arbetsplats. En av dem var ingenjör och den andre arbetare. De var på jobbet och min bror kom åkandes till mötet i en Volvo. Förbandet, vars befälhavare de hade avtalat träff med (*vid den tiden förekom det vissa handelsförbindelser mellan civila och militärer, Memorials anm.*), var förlagt ett 20-tal meter från knutpunkten. Vid mötet förde federalerna bort dem.

Musa Masajevityj Sugaipov arbetade som vakt vid den kvarn som ligger bredvid vattenverket, han tittade ofta in till Girejevs på jobbet. Federalerna förde bort honom när de åkte iväg med de gripna. Efter tillfångatagandet av min bror Arbi tog militärerna bilnyckeln ifrån honom. Två personer iförda masker satte sig i framsätet och de åkte mot byn Gojty. Dagen därpå började beskjutningen av Staryje Atagi och under två dagar kunde ingen lämna byn för att ta reda på vart de hade förts. Min syster lyckades i alla fall ta sig ut ur byn ytterligare en dag senare. Hon kom fram till en postering som låg på vägen mot Gojty, mitt emot förbandet vars soldater hade fört bort min bror och mina kusiner, där fick hon syn på hur några militärer samlats och grävde i jorden med hjälp av en grävmaskin. Därifrån släpptes hon inte närmre. Senare hittades kropparna just på denna plats. Jag och andra släktingar sökte efter min bror, våra kusiner och M. Sugaipov överallt där det var möjligt.

Jag vände mig personligen till M. Sajdulajev och kommittén för eftersökning av saknade, underställd Ryska federationens president, S. Grigorjev, Ch. Dzjabrailov och U. Avturchanov. Jag vände mig muntligen till Kosjmans vice, vid FSB:s styrelse i den tjetjenska republiken. Många övertygade mig om att de var vid liv och befann sig i Pjatigorsk. Jag ville få reda på numret på det förband som befann sig på det territorium varifrån de fördes bort. Sugaipovs bror talade om att de fördes iväg **av soldater från brigad 138**. Det var 60 personer som förde bort min bror och mina kusiner.

Två månader efter försvinnandet hittade vi deras bil på en marknad i staden Nazran, vi fann också mannen som hade den till försäljning. Han sade att han skulle leta rätt på de federaler som sålt bilen till honom. Han bad oss bara om tid, men han gjorde ingenting. Den 13 juni år 2000 letade invånarna i byn Datju-Borzoj efter en försvunnen släkting på det ställe som min syster berättade om. De fann en kropp utan huvud. De kände igen sin släkting och tog honom med sig. Dagen därpå

hittade en herde från Saryje Atagi min brors kropp på samma plats. Hans hund kände liklukten och grävde upp gropen där han låg. Herden meddelade detta till ledaren för byns administration. Han, byns kommandant och byborna åkte till denna plats, grävde upp graven och undersökte kropparna. Graven utgjordes av en grop på två meter i vilken fem kroppar låg begravda. Den var tillverkad på följande sätt: de hade lagt i en kropp och strött över den med 15-20 centimeter jord, stampat till och sen lagt i nästa, alla hade lagts i på samma sätt.

Min brors, mina kusiners och Sugaipovs kroppar bar spår av tortyr. Alla hade inslagna bröstkor, knäskålarna var bortskjutna. Arbi hade kulhål genom hakan. Allas händer var bakbundna med ett rep, och min brors med ett skärp. En av mina kusiner hade kvävts med en sjal.

Vi begravde sedan alla fyra på byns begravningsplats. Tre dagar senare kom en medarbetare från Groznys åklagarmyndighet och skrev upp mina vittnesmål, fotograferade platsen där de hittats och for sin väg. Inga andra undersökningsåtgärder utfördes.”

Fallet Kuntajev, Sadajev och Abdurzakov (försvann den 20 december 1999)

(Hämtat ur dokumentation från den ryska människorättsorganisationen Memorial)

Den 13 september 2000 grävdes tre gravar upp utanför Saryje Atagi. De var belägna på olika platser, men upptäcktes nästan samtidigt. I närvaro av tjänstemän från den lokala åklagarmyndigheten, rättsläkare från Groznyjs 9:e sjukhus, chefen för samhällets lokala administration och medarbetare från den lokala kommandantstaben grävdes sex manslik fram.

I den första graven återfanns kvarlevorna av tre män – **Imran Vachajevitj Kuntajev** (född 1964), **Adam Sultanovitj Sadajev** (född 1974) och **Adnan Alijevitj Abdurzakov** (född 1969).

Imran Sadajev, från samhället Saryje Atagi, blev identifierad genom en ring och klädrester. Adam Sadajev, från orten Assinovskaja i Sunzjenskij-räjongen, och Adnan Abdurzakov, från Groznyj, identifierades via sina kläder. De två sistnämnda bodde tillfälligt i Saryje Atagi i egenskap av flyktingar. Alla var släkt med varandra och ingen av dem hade deltagit i vare sig det förra eller nuvarande kriget. Adam Sadajev var medlem i en människorättsorganisation.

Liken togs fram i den ordning som de låg ovanpå varandra: först Kuntajev, sedan Sadajev och sist Abdurzakov. Deras ögon var förbundna med av svarta bindlar, händerna var hopbundna med metalltråd och rep. De hade behandlats på det mest brutala sätt. Alla hade skjutits i huvudet, en av dem hade skjutits under vänstra örat, de andra två i nacken. Enligt polisens utredare och rättsläkaren handlade det om ”kontrollskott” för att säkerställa att de verkligen var döda.

Den 20 december 1999 hade Kuntajev, Sadajev och Abdursakov rest iväg mot Gojty i en mörkblå bil av märket VAZ-2106 med transitnummer (06-59 63/rus). Vid den första ryska vägspärren intill minnesmärket till Aslanbek Sjeripovs ära stoppades de av militärer, varefter de försvann spårlöst. De första dagarna eftersöktes de inte av släktingar eftersom dessa trodde att de hade stannat till hos bekanta. Först den 22 december blev Sultan Sadajev (far till A.Sadajev, halvbror till I. Kuntajev och farbror/morbror till A. Abdurzakov) orolig och hörde av sig till släktingarna i Gojty. Men dessa bara bekräftade farhågorna: ingen av de tre hade kommit. Då bestämde sig de anhöriga för att börja söka vid de ryska vägspärarna.

Sultan Sadajev (hädanefter S. Sadajev) återvände till den första vägspärren och beskrev bilen detaljerat för militärerna, och gav också signalement på sin bror, son och brorson/systemson, med förhoppning om att någon hade sett dem. Men soldaterna förklarade att ingen sådan bil hade rest igenom deras vägspärr varken den 20 december eller närmast följande dagar.

På samma sätt frågade S. Sadajev vid de övriga två vägspärrarna, totalt fanns det tre stycken på vägen till Gojty. Men inte heller där visste någon något om de försvunna.

S. Sadajev blev inte lugnad av detta, utan återvände till första vägspärren och sade att hans släktingar försvunnit just där, för efter denna vägspärr hade ingen sett till dem. Denna gång ”mindes” militärerna bilen och människorna som befunnit sig i den. En viss löjtnant Viktor (efternamnet uppgav han förstås inte, och förnamnet skulle kunna vara falskt) intygade att de utan att stoppas hade släppts igenom vidare mot Gojty. Men varken vid den andra eller tredje vägspärren bekräftades att släktingarna syntts till. Det bör noteras att bilen knappast kunnat undgå uppmärksamhet: både bak- och sidorutor saknades och var ersatta av genomskinlig plastduk.

Spåren försvann alltså vid första vägspärren. Det stod klart att de försvunna måste sökas just där. Övertygad i sina misstankar började S.Sadajev söka någon som skulle kunna komma i direktkontakt med militärerna.

I början av januari kom en 17-årig man från Gojty till de försvunnas släktingar och berättade att han den 20 december var på väg hem till fots och då såg hur ryska militärer vid vägspärren tvingade ut tre män ur en blå VAZ-2106, band för deras ögon och kastade ner dem på marken. Just då hade en buss kommit från Tjiri-Jurt. Dess passagerare, huvudsakligen kvinnor, försökte hjälpa de tillfångatagna men militärerna öppnade eld ur sina automatvapen och tvingade bussen att åka därifrån. De jagade också iväg den unge mannen som såg hur de bundna människorna sattes in i en stridsvagn. På vägen därifrån blev han omkörd av samma stridsvagn och den blåa VAZ-bilen, som nu kördes av militärer. 300 meter från vägspärren svängde båda bilarna av till vänster, mot ett fält.

S. Sadajev och hans släktingar lyckades få reda på att i det område där de tre hade försvunnit var 160:e tankregementet och den **138:e motorskyttebrigaden** förlagda. Med vänners hjälp lyckades han få tillträde till en kapten från regementet, som presenterade sig som Vitalij, som bekräftade att Kuntajev, Sadajev och Abdurzakov gripits och att alla tre hade sänts iväg för vidare kontroll till kontrollstationen ”Kavkaz-1” (på gränsen mellan Tjetjenien och Ingusjien). S. Sadajev åkte dit men de försvunnas namn fanns inte med på listorna över dem som registrerats vid stationen.

Han återvände hem och började uppsöka alla instanser han kunde komma på, som skulle kunna klargöra de försvunnas öde. Han vände sig till den lokale åklagaren, sammanställde en rad dokument (fotografier, uppgifter om de försvunnas familjeförhållanden, intyg från den lokala administrationen, en petition från moskéns mufti och imam, flyktingintyg, ett uttalande från Krigsveteranförbundet och lokala ortsbör) och överlämnade dessa till Tjetjenska delrepublikens åklagare S. Kravtjenko. Han sände kopior till människorättsorganisationer, bland annat till Memorial och Internationella Röda Korset. Han var på mottagning hos chefen för den tjetjenska administrationen A. Kadyrov, hos Ryska Federationens presidents särskilda människorättsrepresentant i Tjetjenien V. Kalamonov.

Släktingarna sökte de försvunna vid alla ”filtreringsläger” och fängelser, inte bara i Tjetjenien utan i hela norra Kaukasus. Dessutom blev Kuntajev, A. Sadajev och Abdurzakov officiellt efterlysta som försvunna i hela Ryssland. Men ansträngningarna ledde inte till något resultat. Detta trots att, som

S. Sadajev uttrycker det, ”vi angav till alla instanser var de tre tagits tillfånga och vi berättade om de omständigheter runt tillfångatagandet som vi fått reda på. Vi angav också militärenheternas nummer och namn på dem som kunde misstänkas ha haft något att göra med händelsen. Det var: **138:e brigadens** befälhavare överste Ivanov, hans ställföreträdare överstelöjtnant Sergej Smirnov, deras underordnade löjtnant ”Viktor” från 697:e bataljonen (*som lyder under 138:e brigaden, red. anm.*) och kapten ”Vitalij” från 160:e tankregementet, alltså de som hade chefsansvar vid vägspärren den 20 december 1999”

Efter två månaders sökande meddelades familjen Sadajev av bekanta att deras försvunna bil befann sig 300 meter från **138:e brigadens** förläggning, på ett fält till vänster om vägen till Gojty. Platsen är i Saryje Atagi känd som ”det andra fältet”. De kunde dock inte ta sig dit förrän två veckor innan gravarna upptäcktes, efter det att militärerna åkt därifrån.

Inom ett triangulärt område mellan kanalen och ett skogsbälte fann de bagageluckans lock, bilens tak- och dörrklädsel samt en spräckt vindruta. De skulle kanske ha kunnat hitta mer men var rädda för att rota djupare i allt ogräs – fältet kunde vara minerat.

De meddelade republikens åklagarmyndighet om sitt fynd. Därifrån skickades ärendet vidare till Groznys regionåklagare. En tjänsteman därifrån som presenterade sig som major Starsjinov, besökte de försvunnas släktingar, tog uppgifter från dem och lyssnade på allas berättelser. Inför avresan lovade han att vidta åtgärder, men sade samtidigt att man inte fick gå ut på fältet utan sökhundar.

Och så den 13 september, efter långvarigt och plågsamt letande, återfanns kvarlevorna av Imran Kuntajev, Adam Sadajev och Adnan Abdurzakov. ”Vi letade efter dem i hela Tjetjenien och i hela Norra Kaukasus, och så visade det sig att de fanns alldeles i vår närhet, bara en kilometer från samhället”, sade Sultan Sadajev till Memorials medarbetare.

Samma dag, den 13 september, begravdes de mördade på Saryje Atagis kyrkogård.

Sammanfattande kommentar av Memorial

Citat hämtat från: ”Antiterroroperation”, Samhället Saryje Atagi, September 1999–maj 2002.

Det ligger naturligtvis nära till hands att jämföra detta fall (fallet Kuntajev m.fl.) med de likartade mordena på bröderna Girejev och Sugaipov: Båda utfördes med särskild brutalitet, sättet att begrava offren är likadant, där liken läggs ovanpå varandra i en gemensam grop. De båda brotten begicks inom ett intervall av fem veckor på det område där Rysslands väpnade styrkors **138:e brigad** var förlagd.

3. Brott mot mänskligheten i Tjetjenien

Med brott mot mänskligheten avses enligt Romstadgan (artikel 7) t ex mord, deportation eller tvångsförflyttning av befolkning, tortyr, fängslande eller annat allvarligt berövande av fysisk frihet i strid med grundläggande folkrättsliga regler samt påtvingat försvinnande av personer, när gärningarna begås som en del av ett vidsträckt eller systematiskt angrepp riktat mot civilbefolkning med insikt om angreppet (artikel 7 (1)). Bestämmelsen har sitt ursprung i Nürnbergtribunalen och efterföljande principer. Liknande bestämmelser återfinns också i stadgan för Jugoslavientribunalen och för Rwandatribunalen. Samtliga ovan nämnda stadgor är till stor del kodifieringar av gällande, tvingande, internationell rätt.

I en rapport publicerad i mars 2005 konstaterar människorättsorganisationen Human Rights Watch följande³:

An enforced disappearance takes place when a person is taken into custody by state agents, and the authorities subsequently deny that the victim is in their custody or conceal the victim's whereabouts or fate in a way that places the victim beyond the protection of the law. Often victims of "disappearances" also suffer torture or are summarily executed. Typically those responsible for "disappearances" will try to avoid being called to account through cover-ups and by spreading misleading information about the facts.

International law recognizes that a widespread or systematic pattern of enforced disappearances constitutes a crime against humanity— an act or series of acts that outrage the conscience of humankind. A human rights violation may be classified as a crime against humanity in the context of an armed conflict or in times of peace. In modern jurisprudence the elements of "widespread or systematic" include the scale of the crime, the existence of specific patterns as to the identity of the perpetrators and the victims, the authorities' knowledge about the crime or obligation to have such knowledge, and the actions taken by the authorities in response to this knowledge.

The available evidence shows that enforced disappearances in Chechnya are both widespread and systematic. According to government statistics, at least 2,090 people have "disappeared" since the conflict started in 1999; human rights groups estimate the figure to be between three thousand and five thousand. As this briefing paper shows, the victims are always civilians or individuals who, when taken from their homes, checkpoints or other locations, are unarmed—they are hors de combat. They are predominantly men between eighteen and forty years old, although, after several Chechen female suicide bombers targeted civilians in Russia, women have also increasingly become victims of "disappearances." In two of the forty-three cases reflected in this briefing paper the victims were minors under eighteen years old.

In the vast majority of cases, the perpetrators are unquestionably government agents— either federal forces or, as is increasingly the case, local Chechen security forces who are ultimately subordinate to the Russian federal Ministry of Internal Affairs or the Ministry of Defense. According to a Chechen official, 1,814 criminal investigations

³ ""Disappearances" in Chechnya - A crime against humanity" A HRW Briefing paper, March 2005, <http://hrw.org/backgrounder/eca/chechnya0305/>.

were opened into enforced disappearances, yet not a single one has resulted in a conviction. This demonstrates the Russian government's awareness of the scale of the problem, even if it denies responsibility, and its utter lack of commitment to ending "disappearances" and holding their perpetrators accountable.

Under principles of international law, when a pattern of enforced disappearances amounts to a crime against humanity, any state may prosecute their perpetrators regardless of their nationality, the nationality of victims, or the place where the offense was committed. International law states that neither a head of state nor responsible government officials enjoy immunity from criminal prosecution for crimes against humanity.

När det gäller brott mot mänskligheten saknas det särskilda bestämmelser i svensk rätt. Detta innebär dock inte att sådana gärningar som omfattas av Romstadgans definition av brott mot mänskligheten är straffria enligt svensk rätt. Om de exempelvis begås i en väpnad konflikt kan BrB 22:6 vara tillämplig.⁴

⁴ Se SOU 2002:98 s. 238.